

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII DLA KLASY VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Cele nauczania geografii w szkole podstawowej:

- umożliwienie uczniom rozumienia współczesnego świata, w tym dostrzegania powiązań regionalnych i globalnych,
- wyjaśnianie dynamicznych przemian gospodarczych i społecznych oraz rozumienie ich przyczyn i skutków
- zdobywanie i pogłębianie przez uczniów wiedzy użytecznej w połączeniu z kształtowaniem umiejętności przydatnych w życiu codziennym
- przyczynianie się do zrozumienia sensu i warunków realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, m.in. poprzez poznawanie przykładów racjonalnego gospodarowania, oceny zamieszkiwanego środowiska, poczucie odpowiedzialności za tworzenie ładu i piękna w miejscach swego życia
- zdobywanie wiedzy geograficznej o „małej ojczyźnie” i własnym regionie oraz sprowadzenie geograficznego poznania do „tu i teraz”
- kształtowanie emocjonalnych więzi ucznia ze swoim miejscem zamieszkania
- prowadzenia edukacji patriotycznej. Istotne jest w niej odniesienie do różnych skal przestrzennych (dom, miejscowość, region, kraj) i czasowych (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość)
- ugruntowanie świadomości własnej wartości i korzeni oraz tożsamości terytorialnej, stanowiącej we współczesnym świecie fundament rozumienia innych narodów i kultur bez obawy o utratę własnej tożsamości.

CELE OCENIANIA UCZNIÓW

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów przez nauczyciela geografii ma na celu nie tylko badanie efektywności kształcenia ale przede wszystkim:

1. Wspieranie, poprzez:

- motywowanie uczniów do lepszej nauki i pracy nad sobą,
- stymulowanie i mobilizowanie uczniów do myślenia o swojej przyszłości oraz do podejmowania starań podnoszących jakość edukacji geograficznej,
- stworzenie uczniom okazji i szansy osiągnięcia sukcesów edukacyjnych w zakresie geografii oraz dowartościowanie ich,
- pomoc uczniom w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju,
- różnicowanie, wyróżnianie i nagradzanie uczniów.

2. Prognozowanie, poprzez:

- zdobywanie informacji o efektywności nauczania geografii,

- przewidywanie przyszłych osiągnięć ucznia, wykrywanie potencjalnych umiejętności.

3. **Diagnoza**, poprzez:

- informowanie uczniów o poziomie ich osiągnięć edukacyjnych i postępów w nauce,
- zdiagnozowanie potrzeb edukacyjnych uczniów, tj. określenie ich zainteresowań poznawczych i potrzeb w zakresie uczenia się geografii oraz przyczyn trudności w uczeniu się tego przedmiotu
- dostarczenie rodzicom i opiekunom uczniów oraz nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach uczniów.

4. **Ewaluacja**, poprzez:

- uzyskiwanie informacji o jakości i poziomie osiągnięć oraz pracy edukacyjnej uczniów.

OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE

Nauczyciel na początku roku szkolnego zapoznaje uczniów z obowiązującymi wymaganiami edukacyjnymi wynikającymi z podstawy programowej oraz informuje o sposobach sprawdzania ich osiągnięć.

Przedmiotowemu systemowi oceniania podlegają:

- sprawdziany pisemne
- kartkówki
- odpowiedź ustna
- aktywność na lekcji
- zadania domowe
- konkursy na różnych szczeblach
- inne formy pracy pozalekcyjnej (np. udział w programach edukacyjnych i projektach)
- prezentacje, referaty
- wytwory pracy np. albumy, plakaty itp.
- współpraca w grupie
- posługiwanie się mapami, przewodnikami, atlasem, słownikami, czytanie wykresów.

SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

- Sprawdziany pisemne po każdym dziale - (testy wyboru, test zadań otwartych i zadania z luką, w których oceniana jest wiedza z danego zakresu, zrozumienie zagadnień, umiejętność logicznego

myślenia, poprawność języka, porządek i estetyka zapisu). Każdy sprawdzian zapowiedziany jest z tygodniowym wyprzedzeniem. Zawiera materiał z opracowanego działu powtórzony i utrwalony na lekcji powtórzeniowej

- Kartkówki - w których sprawdzana jest zawartość merytoryczna wiadomości z trzech ostatnich tematów lekcyjnych. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i będą pisane jednokrotnie
- Kontrola prowadzenia zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń. Przy kontroli bierze się pod uwagę kompletność wpisów tematów lekcyjnych, notatek i prac domowych, estetykę prowadzenia zeszytu. Nauczyciel poprawia błędy ortograficzne i stylistyczne
- Za aktywność na lekcji uczeń może otrzymać plus. Za pięć plusów otrzymuje ocenę bardzo dobrą
- Za udział w konkursach uczeń otrzymuje ocenę cząstkową 6
- Uczeń raz w półroczu może zgłosić brak przygotowania do lekcji. Fakt ten zostaje odnotowany w dzienniku i nie wpływa na ocenę śródroczną lub końcoworoczną. Po wykorzystaniu ustalonego limitu, każdorazowo uczeń otrzymuje minus. Za pięć minusów otrzymuje ocenę niedostateczną
- Uczeń ma obowiązek systematycznego odrabiania prac domowych, za które może otrzymać ocenę lub plus (w zależności od stopnia trudności zadania lub sposobu jego wykonania). Postawienie parafki przy wykonanym zadaniu oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej. Brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela za pomocą oceny ndst. lub „-“ (jeżeli uczeń zgłosił wcześniej brak zadania nauczycielowi, za pięć minusów otrzymuje ocenę ndst.). Uczeń ma możliwość poprawy oceny po wykonaniu zadania w terminie wyznaczonym przez nauczyciela
- Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w czasie do dwóch tygodni od wystawionej oceny. W przypadku, gdy nie pisał sprawdzianu (nieobecność w szkole) zobowiązany jest do jego napisania w terminie uzgodnionym z nauczycielem przedmiotu
- Nie odpytuje się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole (jeśli uczeń przed lekcją zgłosi taką informację, wówczas nie odnotowuje się tego jako nieprzygotowania)
- Zapisywanie poprawionych ocen w dzienniku. Poprawioną ocenę ze sprawdzianu piszemy po łamanej np. 1/3 lub w oddzielnej rubryce
- Uczeń przyłapany na ściąganiu podczas pracy pisemnej ma obniżoną ocenę o jedną ocenę, której nie może poprawić. Za ściąganie uważa się korzystanie z podręcznika, atlasu, zeszytu i innych materiałów pisanych (ściąg) oraz podpowiedzi innych uczniów
- Na koniec półroczu nie przewiduje się żadnych sprawdzianów poprawkowych czy zaliczeniowych

Wszystkie otrzymane przez ucznia oceny są wpisywane do dziennika lekcyjnego, dziennika/e-dziennika.

KRYTERIA OCENIANIA I ZASADY WYSTAWIANIA OCEN, WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Oceny bieżącej i klasyfikacyjnej pracy ucznia dokonuje się według skali od 1 do 6:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

➤ Przedziały procentowe:

- 0 – 29% 1 (niedostateczna)
- 30 – 49% 2 (dopuszczająca)
- 50 – 74% 3 (dostateczna)
- 75 – 89% 4 (dobra)
- 90 – 99% 5 (bardzo dobra)
- 100% - 6 (celująca)

W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie plusów(+) i minusów (-).

Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest średnią ocen bieżących, ustala ją nauczyciel prowadzący dane zajęcia.

Za najważniejsze uważa się oceny wpisane kolorem czerwonym – np, prace klasowe, testy.

Wymagania edukacyjne z geografii klasyfikuje się w sposób następujący:

- konieczne-odpowiadają ocenie dopuszczającej
- podstawowe- odpowiadają ocenie dostatecznej
- rozszerzające- odpowiadają ocenie dobrej
- dopełniające- odpowiadają ocenie bardzo dobrej
- wykraczające- odpowiadają ocenie celującej

Przy odpowiedzi ustnej i pisemnej ocenie podlegają:

*poziom merytoryczny (umiejętność doboru i zakresu treści, wyjaśnianie zjawisk i procesów, poprawne

stosowanie terminów i nazw geograficznych)

* przy pracach pisemnych zwraca się uwagę na samodzielność wykonanej pracy, dokładność wykonanych rysunków, wykresów itp.

Stopień wyrażony słownie	Stopień wyrażony cyfrą	Dopuszczalny skrót	Ogólne kryteria uzyskania stopnia
celujący	6	cel	<ul style="list-style-type: none">• Uczeń wyczerpująco opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania obejmującym podstawę programową• Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania• Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z zakresu podstawy programowej danego etapu edukacyjnego, wyciąga z nich prawidłowe wnioski, wysuwa propozycje rozwiązań zadań nietypowych.• Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.• Wykazuje się dużą aktywnością na lekcjach.• Odrabia poprawnie i na czas prace domowe• Posiada systematycznie prowadzony zeszyt przedmiotowy• W przekazywaniu wiadomości cechuje go poprawny styl i wysoka kultura języka• Wykonuje dodatkowe prace

bardzo dobry	5	bdb	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń wyczerpująco opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania obejmującym podstawę programową • Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z zakresu podstawy programowej danego etapu edukacyjnego, wyciąga z nich prawidłowe wnioski • Aktywny na lekcjach. • Odrabia poprawnie i na czas prace domowe • Posiada systematycznie prowadzony zeszyt przedmiotowy • Kultura języka w przekazywaniu treści, bogate słownictwo, biegłość wypowiedzi • Bierze udział w konkursach • Wykonuje dodatkowe prace.
dobry	4	db	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie wykonuje zadania o średnim stopniu trudności przewidziane programem nauczania obejmującym podstawę programową • Poprawnie stosuje zdobyte wiadomości w praktyce, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne inspirowane przez nauczyciela • Świadomie i umiejętnie korzysta z pomocy dostępnych źródeł informacji • Odrabia poprawnie i na czas prace domowe • Posiada systematycznie prowadzony zeszyt przedmiotowy • Jest aktywny na lekcjach • Poprawnie posługuje się językiem polskim • Wykonuje dodatkowe prace.

dostateczny	3	dst	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń opanował większości podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania obejmującym podstawę programową danego etapu edukacyjnego. • Rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela. • Stosuje zdobytą wiedzę do celów poznawczych i teoretycznych pod kierunkiem nauczyciela. • Posiada wiedzę i umiejętności dające się wykorzystać w typowych sytuacjach życiowych • Prowadzi zeszyt przedmiotowy w miarę systematycznie • Nieporadnie posługuje się językiem polskim, popełnia liczne błędy w zapisie i stylu • Odrabia na czas prace domowe.
dopuszczający	2	dop	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń ma braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem naczania obejmującym podstawę programową danego etapu edukacyjnego, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki • Rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne, oraz ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności. • Wykorzystuje zdobyte wiadomości i umiejętności przy pomocy nauczyciela • Opanował minimalny zakres treści kształcenia niezbędnych w dalszym nauczaniu i w życiu • Zdarza mu się brak prac domowych • Zeszyt prowadzi w miarę systematycznie • Okazuje zainteresowanie przedmiotem na miarę swoich możliwości • Popełnia liczne błędy, stosuje niepoprawny styl.

niedostateczny	1	ndst	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń wykazuje zupełny brak wiadomości i umiejętności uniemożliwiający dalszą naukę w zakresie przedmiotu. • Nie radzi sobie z najprostszymi zadaniami i nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o elementarnym stopniu trudności • Nie prowadzi zeszytu • Nie wykonuje prac domowych • Nie chce pracować na lekcji • Odmawia wykonywania poleceń nauczyciela • Nie przystępuje do pisania i poprawiania sprawdzianów • Niepoprawnie się wypowiada, ma duże trudności w posługiwaniu się poprawnym językiem.
----------------	---	------	---

SPOSOBY DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH NA LEKCJACH GEOGRAFII

- uczniowi z dysleksją - wydłuża się czas na wykonanie zadania, pracy pisemnej, należy:
 - uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat
 - w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać,
 - dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać
 - częściej powtarzać i utrwalać materiał
 - w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
 - podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie
 - wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania
 - różnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia
 - przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie często oceniać prace domowe
- ucznia z dysgrafią - w większym stopniu ocenia się na podstawie wypowiedzi ustnych, w pracach pisemnych ocenia się przede wszystkim ich treść (stronę merytoryczną)
- uczniowie z dostosowaniem wymagań – w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi). Podobnie postępować przy powtórkach pozostawiając większą ilość czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie).

- niepełnosprawność - zgodnie z zaleceniami poradni.

Informacje o wiedzy, postępach, umiejętnościach i zachowaniu ucznia na lekcji przyrody nauczyciel przekazuje rodzicom poprzez:

- dziennik lekcyjny/e-dziennik
- zeszyt obserwacji
- zeszyt przedmiotowy
- konsultacje indywidualne z rodzicami
- wychowawcę klasy, informując o poziomie wiedzy, umiejętnościach, postępach oraz uzdolnieniach.

Opracowała: Jolanta Smaczarz- nauczyciel geografii.